

Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság
Médiatanács

Ügyiratszám: MN/31406-34/2020.
Ügyintéző: dr. Drotár Annamária
Telefonszám: (06-1) 457-7386
E-mail: drotar.annamaria@nmhh.hu
Tárgy: a gyermekvédelmi rendelkezés megsértése

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

104/2022. (II. 1.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) az M-RTL Zrt.-vel (székhely: 1222 Budapest, Nagytétényi út 29., a továbbiakban: Médiaszolgáltató) szemben hivatalból lefolytatott közigazgatási hatósági eljárásában, amely eljárásba a Háttér Társaság (székhelye: 1136 Budapest, Balzac u. 8-10., a továbbiakban: Megrendelő) – képviseli: dr. Muhi Erika ügyvéd (2030 Érd, Kárpitos u. 11.) ügyfélként bevonásra került, megállapította, hogy a Médiaszolgáltató az RTL Klub állandó megnevezésű, országos vételkörzetű, kereskedelmi jellegű médiaszolgáltatásán 2020. december 21. és 31. között sugárzott „A család az család” című társadalmi célú reklám (a továbbiakban: TCR) közzétételével összesen tizenegy alkalommal

megsértette a közlemények közzétételére vonatkozó gyermekvédelmi rendelkezést.

A véglegessé vált döntés ellen annak közzétételétől számított harminc napon belül a Fővárosi Törvényszékhez (a továbbiakban: **Bíróság**) címzett, de a Médiatanácshoz - a személyesen eljáró ügyfél esetében választása szerint elektronikus vagy postai úton, a jogi képviselő által kizárólag elektronikus - benyújtott keresetlevéllel közigazgatási per indítható. A keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya, az azonnali jogvédelem a Bíróságtól kérhető. Tárgyalás tartása a Bíróságtól kérhető. A keresetet a Bíróság harminc napon belül bírálja el.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: **E-ügyintézési tv.**) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikus – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz. A Bíróság egyszerűsített perben, a tárgyaláson kívüli elbírálás szabályai szerint jár el.

INDOKOLÁS

A Médiatanács több állampolgári bejelentés alapján, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 167. § (1) bekezdése szerinti hatósági ellenőrzés keretében vizsgálta a Médiaszolgáltató RTL Klub

állandó megnevezésű médiaszolgáltatásán 2020. december 21. és 31. között összesen 11 alkalommal 5:00 és 21:00 óra között közzétett „A család az család” című TCR-t, amellyel kapcsolatban felmerült az Mttv. 10. § (1) bekezdés h) pontjának megsértése.

A Médiatanács az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 104. § (1) bekezdése alapján az Mttv. 182. § ba) pontja szerinti hatáskörében 2021. március 2-án hivatalból közigazgatási hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben. A Médiatanács az Ákr. 104. § (3) bekezdése alapján az 163/2021. (III. 2.) számú, MN/31406-9/2020. ügyiratszámú végzésével értesítette a Médiaszolgáltatót az eljárás megindításáról és a hatósági ellenőrzés megállapításairól, valamint az Ákr. 5. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozattételi jogosultságáról és az Ákr. 33. §-a szerinti iratbetekintési lehetőségéről, valamint kötelezte, hogy tegyen nyilatkozatot az ügy érdemével kapcsolatban.

Az elektronikus úton megküldött végzést a Médiaszolgáltató 2021. március 4-én vette át, nyilatkozata elektronikus úton, 2021. március 16-án érkezett.

A Médiaszolgáltató vitatta a jogsértést, és kérte, hogy a Médiatanács állapítsa meg, a médiatartalom közzétételekor nem követett el jogsértést.

Előadta, hogy a Médiatanács a TCR egyetlen elemét sem emelte ki, csupán annak témáját jelölte meg.

Kifejtette, hogy a műsorszámban a szivárványcsaládok létezése jelent meg témaként, valamint az ilyen családokban nevelkedő gyermekek családképe és figyelemigénye. Álláspontja szerint ezen témák egyike sem olyan tartalom, amely a 16 éven aluli nézőkben feszültséget vagy bizonytalanságot okozhatott.

Idézte az Mttv. 9. § (5) bekezdését, és hangsúlyozta, hogy a vizsgált TCR nem utal erőszakra vagy szexualitásra és nem eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus.

A Médiaszolgáltató bemutatta a médiatartalmat. Előadta, hogy az párbeszédéből áll, egy-egy állítás, illetve kérdés-válasz áll egymással szemben oly módon, hogy a negatív sztereotípiákat tartalmazó állításokra szakértő (pszichológus, szociológus, tanárnő, bölcsődei gondozó) reagál. Mindez a fiatalok számára sem idegen környezetben, egy téglafal előtt, különböző életkorú televíziókészülékek és monitorok előtt játszódik. Álláspontja szerint sem a képi megvalósítás, sem a téma bemutatása nem okozhatott károkat a kamaszok személyiségfejlődésében.

Véleménye szerint az azonos nemű emberek kapcsolatának *„puszta említése önmagában nem ad okot a magasabb korhatári besorolásra”*. Ennek alapján úgy vélte, hogy a műsorszám *„a 16 éven aluli korosztály személyiségfejlődésére ártalmas hatással nem bír”*.

A Médiaszolgáltató ezért arra kérte a Médiatanácsot, hogy pontosan jelölje meg azt a témát, amely érzékenyen érinthette a 16 éven aluli korosztályt, körükben feloldatlan feszültséget, bizonytalanságot okozhatott. Véleménye szerint a kifogás pontos megjelölése különösen elvárt, ugyanis a TCR nem tartalmazott erőszakot, nem utalt szexualitásra és nem volt eleme erőszakos módon megoldott konfliktus sem, így számára nem érthető, hogy egyáltalán miért, milyen körülményekre tekintettel merült fel a jogsértés.

A Médiaszolgáltató a fentebb előadottakra tekintettel kérte, hogy a Médiatanács hozzon érdemi döntést arról, hogy a TCR közzétételevel jogsértést nem követett el.

A TCR megrendelője, a Háttér Társaság, a Hatósághoz 2021. március 19-én érkezett kérelmében ügyféli minőségének megállapítását kérte a 163/2021. (III. 2.) számú végzéssel indított (MN/31406/2020. számon folyamatban lévő) eljárásban.

A Médiatanács a 274/2021. (IV. 6.) számú végzésével az ügyféli jogállás megállapítására irányuló kérelmet megtagadta.

A Háttér Társaság 2021. április 28-án keresetet nyújtott be a 274/2021. (IV. 6.) számú végzéssel szemben.

Az előkérdés bíróság általi eldöntéséig a Médiatanács az MN/31406/2020. számon folyamatban lévő eljárást a 414/2021. (V. 4.) számú döntésével az Ákr. 48. § (1) bekezdése alapján 2021. május 4-én felfüggesztette.

A Médiaszolgáltató 2021. június 8-án iratbetekintést kérelmezett, amire 2021. június 21-én került sor.

A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: Bíróság) a 104.K.703.410/2021/20. számú ítéletében a Háttér Társaság keresetét elutasította.

A fellebbezés alapján eljáró Kúria Kf.VII.40.749/2021/4. számú 2021. október 12-én kelt ítélete a Bíróság 104.K.703.410/2021/20. számú ítéletét megváltoztatta, a Médiatanács 274/2021. (IV. 6.) számú végzését megsemmisítette és új eljárásra kötelezte.

A Médiatanács az MN/31406/2020. számon folyamatban lévő eljárás felfüggesztését a Kúria Kf.VII.40.749/2021/4. számú ítéletére tekintettel a 1128/2021. (XI. 2.) számú végzésével megszüntette és az eljárást folytatta.

A Háttér Társaság 2021. november 24-én ügyvédi meghatalmazást küldött a Médiatanács részére.

A Médiatanács az 1295/2021. (XII. 21.) számú végzésével megállapította a Háttér Társaság ügyféli jogállását az MN/31406/2020. számú ügyben, és felhívta nyilatkozatának előterjesztésére.

A Háttér Társaság - megfelelően igazolt jogi képviselője útján - 2021. december 9-én iratbetekintést kért, ami 2022. január 12-én zajlott le.

A Háttér Társaság az ügygel kapcsolatos nyilatkozatát 2022. január 17-én terjesztette elő.

Előadta, hogy az eljárást megindító 163/2021. (III. 2.) számú végzés indokolása csupán az Mttv. 10. § (1) bekezdés h) pontjára utal, de nem fejt ki, hogy *„milyen jogszabályhely alapján kellett volna IV. korhatári kategóriába sorolni”* a TCR-t. Idézte az Mttv. 9. § (5) bekezdését, és ismételten kifogásolta, hogy az említett végzés arról nem rendelkezik, vajon a szexualitásra vagy az erőszakra utalás miatt kellett volna a TCR-t éjszaka sugározni. Hozzátette: *„a vizsgált műsorszámban semmilyen módon nem jelenik meg a szexualitás vagy erőszak”*, így semmi nem indokolta a magasabb besorolást. Kifejtette továbbá, hogy a tartalom tényszerűen, a védett korosztály számára befogadható módon mutatja be a társadalom egy csoportját, a szivárványcsaládokat, annak sem szóhasználatában, sem képi vagy akusztikus eszközeiben nincs olyan elem, amely károsan befolyásolhatná a 16 éven aluliak személyiségfejlődését. Mindezekre tekintettel a Háttér Társaság kérte, hogy a Médiatanács állapítsa meg: a Médiaszolgáltató nem követett el jogsértést a TCR közzétételével.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a hatósági ellenőrzés, a TCR megtekintése, a Médiaszolgáltató és a Megrendelő nyilatkozatai alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte.

A 60 másodperc időtartamú TCR elején egy sötét szobába, bekapcsolt telekommunikációs eszközökből épített díszlet közé jönnek be az interjúalanyok, majd szembefordulnak a kamerával. (A beszélők neve és foglalkozása képernyőfeliraton jelent meg.)

Narráció: *„Magyarországon több száz azonos nemű szülő nevel gyermeket. Ők a szívérványcsaládok.”*

Szél Dávid és Takács Judit olvas fel közösen egy kommentet: *„Egy ilyen elfuserált családban nevelkedő gyereknek soha nem lesz egészséges családképe.”*

Szél Dávid pszichológus: *„Nem azon fog múlni, hogy a szülei melegek-e vagy sem, hanem azon, hogy szeretetteljes kapcsolat van-e, elfogadják-e őt.”*

Takács Judit, az MTA doktora, szociológus: *„A szülőség, az a törődésen alapul. Azt kell megtanulnia a gyerekek, hogy ki törődik vele.”*

Rózsa Krisztina olvas fel egy másik bejegyzést: *„Az ilyen gyerekekkel mennyire lesz kivételezve?”*

A felolvasást Bús Éva tanárnő folytatja: *„Gondolom, folyamatosan figyelni kell rá.”*

Rózsa Krisztina bölcsődei gondozónő: *„Nem a szívérványcsalád határozza meg a gyerek viselkedését az intézményben, hanem a családi körülmények. És hogyha valaki zaklatott családi körülmények közül jön, akkor igényelni fog több figyelmet.”*

Bús Éva tanár: *„Őneki a társai figyelmére, a velük való egyenlő bánásmódra van szüksége, nem megkülönböztetésre.”*

Megjelenik a kampány logója, a pálcikaemberekből álló családkép, *„A család az család”,* illetve *acsaladazcsalad.hu* felirattal, miközben a következő narráció hallható: *„A család az család. Készült a Háttér Társaság megbízásából.”*

A hirdetések elején és végén is megjelent a jellegmegjelölő „társadalmi célú reklám” főcím.

A Médiaszolgáltató az ismertetett TCR-t a következő időpontokban tette közzé:

Közzététel napja	Kezdet	Vége	Megrendelő
2020. 12. 21.	13:48:30	13:49:30	Háttér Társaság
2020. 12. 21.	16:41:30	16:42:30	
2020. 12. 21.	20:44:45	20:45:45	
2020. 12. 22.	08:21:54	08:22:54	
2020. 12. 22.	17:49:33	17:50:33	
2020. 12. 23.	06:44:47	06:45:47	
2020. 12. 23.	16:22:42	16:23:42	
2020. 12. 23.	20:53:47	20:53:47	
2020. 12. 29.	15:17:14	15:18:14	
2020. 12. 31.	15:32:27	15:33:27	
2020. 12. 31.	17:50:07	17:51:07	

Az Mttv. – jogsértés idején hatályos – 9. § (1) bekezdése értelmében a TCR-t nem kell klasszifikálni, illetve korhatári megjelöléssel ellátva sugározni:

„A lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató - a hírműsorszám, a politikai tájékoztató műsorszám, a sportműsorszám, a műsorelőzetes, valamint a reklám, a politikai reklám, a televíziós vásárlás, a társadalmi célú reklám és a közérdekű közlemény kivételével -

valamennyi, általa közzétenni kívánt műsorszámot a közzétételt megelőzően a (2)-(7) bekezdés szerinti kategóriák valamelyikébe sorolja.”

A fenti szabályt kiegészítő gyermekvédelmi rendelkezés, az Mttv. – jogsértés idején hatályos – 10. § (1) bekezdés h) pontja értelmében:

h) sportműsorszám, kereskedelmi közlemény és társadalmi célú reklám nem tehető közzé olyan időszakban, amelyben tartalmának megfelelő kategóriába sorolása esetén közzétételének - előre láthatóan - nem lenne helye.”

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés h) pontja tehát a klasszifikáció alól mentes egyes műsorszám-típusok (sportműsorszám, TCR, kereskedelmi közlemény) sugárzásával kapcsolatban fogalmaz meg korlátot: függetlenül attól, hogy e közleményeket korhatári kategóriába nem kell sorolni és sugárzásuk során piktogramot sem kell alkalmazni, közzétételük időpontját a gyermekvédelmi szempontok figyelembevételével kell meghatározni, azaz csak olyan időszakban sugározhatók, amikor tartalmuk szerinti klasszifikációjuk esetén helyük lenne.

E szabály érvényesülése körében a Médiatanács ugyanazokat a tartalmakat elemzi és értékeli, amelyek a korhatári kategóriába sorolás alapját is adják: erőszak, szexualitás, meztelenség és durva beszédmód megjelenése, valamint az alkoholfogyasztás, droghasználat, öngyilkosság ábrázolása, esetleg ezeken kívüli „érzékeny téma” feldolgozása.

A Médiaszolgáltató arra kérte a Médiatanácsot, hogy pontosan jelölje meg a témát, amely álláspontja szerint feszültséget, frusztrációt okozhatott a 16 éven aluliak számára.

A Médiatanács ehhez kapcsolódóan rögzíti, hogy a műsorszámok besorolásának célja, hogy a gyermekek és az ifjúság védelmet élvezzen olyan műsorokkal szemben, amelyek az önmagáért felelős és a társadalmi együttélésre alkalmas személyiség kialakulását veszélyeztethetik. Mivel a potenciális ártalmak tekintetében a törvényi felsorolás nem taxatív, ebbe a körbe sorolhatók – a példálózó jelleggel felsorolt ártalmakon túl – mindazon műsorszámok, amelyek olyan magatartásmintákat, világnézeteket vagy értékrendet támogatnak, amelyek a társadalmilag elfogadott normákkal, így különösen az alkotmányos alapértékekkel szemben állnak.

A Médiatanács gyakorlatában az úgynevezett „érzékeny témák” körébe tartozik például a halál ábrázolása, a családon belüli bántalmazás, konfliktusok, feszültség bemutatása, és mindezekben belül a gyermek helyzete (például elhagyása, intézetbe kerülése, szülő-gyermek viszony). Ide tartozik az örökbefogadás is, hiszen ez is a gyermek legszűkebb környezetét, a családot érinti.

A Médiatanács klasszifikációhoz támpontot nyújtó ajánlása (a továbbiakban: Ajánlás)¹ kifejti: **„A jogalkotó a besorolási szempontok meghatározásánál arra törekedett, hogy lehetőleg minden olyan - a médiumok felől érkező - negatív hatástól megvédje a kiskorúakat, amely alkalmas arra, hogy a testi, szellemi és erkölcsi fejlődésüket károsan befolyásolja. **Egzakt mércék a korhatár-besorolásra nincsenek, így a törvény nem terjed ki a besorolás tartalmi megállapításait illetően minden egyes apró részletre. Az erőszak, a szexualitás vagy az erőszakosan megoldott konfliktus, amelyek révén a műsorszám negatív hatással lehet a kiskorúak egészséges fejlődésére, nem meríti ki az összes lehetséges ártalmat, csupán ezek kerültek a törvényben kiemelésre, mint a legjelentősebbek. Az egyéb szempontokat illetően azonban mindenképp a közfelfogás, a társadalom különböző (egészségügyi, oktatási stb.) intézményei által preferált, kitűzött értékek és célok irányadóak.”****

¹ A médiatartalmak korhatár-besorolásánál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közlésének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlat elvi szempontjai

Megállapította a Médiatanács, hogy a társadalmi célú reklámban „klasszikus kategóriaemelő elemek” (erőszak, szexualitás) nem szerepeltek, azonban a fejlődésben lévő személyiség szempontjából érzékeny témának tekinthető az azonos nemű párok gyermeknevelésének kérdése, amelynek feldolgozása nem csak a kamaszokat, tehát a 12-16 év közötti közönséget, hanem valamennyi gyermekkorosztályt érinti. A kisebb gyermekek számára megértési nehézséget okozhat, a nagyobbakban pedig bizonytalanságot, illetve feszültséget, zavart kelthet, ha ilyen kontextusban - a családdal, gyerekneveléssel együtt találva - találkoznak a homoszexualitással, figyelemmel arra, hogy valamennyi ártalom más módon károsíthatja a kiskorúak fizikai, szellemi, vagy erkölcsi fejlődését.

Fontos emellett, hogy egy műsorszám korhatári besorolását (tárgyi ügyben annak tartalma alapján a megfelelő időpontban történő sugárzását) minden esetben az aktuális korosztály életkori sajátosságait hozzárendelve kell elvégeznie a médiaszolgáltatóknak.

A különböző médiatartalmak értelmezése ugyanis befolyásolja, hogy egy adott műsorszám milyen hatást válthat ki a gyermekekből. A védett korosztálynak az érettségüknek megfelelő módon kell szembesülniük a társadalmi, szociális, családi problémák őket érintő esetlegesen negatív hatásaival.

Hangsúlyozza a Médiatanács, hogy valamennyi műsorszám egyedi megítélést igényel, emellett a joggyakorlat által kimunkált elvek kapcsán a Médiatanácsnak és a médiaszolgáltatóknak is szem előtt kell tartania, hogy azokat úgy kell adaptálni, hogy a vizsgált korosztályt érintő, folyamatos változásokra reagáljanak.

Tárgyi ügygel kapcsolatban kiemeli a Médiatanács, hogy a védett korosztály esetében a különböző médiatartalmaknak, műsorszámoknak kiemelt jelentősége, felelőssége van, mert ezek révén bejuttathatók olyan üzenetek is, amelyeket a gyermek feltétel nélkül fogad, mivel nincs kialakult kritikai érzéke és viszonyítási alapja.

A szociális behatások erőteljesek tudnak lenni, életre szóló mély bevésődések keletkezhetnek, ezért ilyenkor minden ingerbehatásnak különös értéke és jelentősége van, ezért kiemelt jelentőséggel bír, hogy a megfelelő irányba szocializáljanak.

A Médiatanács a továbbiakban azt vizsgálta, hogy e téma bemutatása hordozott-e bármilyen, a gyermeki személyiségfejlődést károsan befolyásoló elemet, üzenetet. A hatósági gyakorlat szerint ugyanis egyetlen téma sem számít önmagában tabunak, a káros hatás a feldolgozásmód, a bemutatás milyensége alapján állapítható meg.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában foglaltakkal egyezően a Médiatanács nem tekintette önmagában ártalmas elemnek „*az egyneműek kapcsolatának pusztá említését*”.

Az Ajánlás szerint a 2 és 7 év közötti gyermek *„már képes a világot a fejében leképezni, mentális cselekvéseket véghezvinni, de számos új tapasztalatot még nem képes megfelelően értelmezni a meglévő kognitív keretben”*.

A II. korhatári kategória szempontjainál kitér az Ajánlás arra, hogy kisiskolás kortól (6-12 éves korosztály) *„megjelenik a szempontváltás képessége, amely lehetővé teszi mások gondolatainak, érzéseinek jobb megértését. Mindez megkönnyíti a televízióból áradó információhalmaz megértését, de még távolról sem elegendő ahhoz, hogy minden esetben helyesen tudják értelmezni azokat.”*

A 12-16 év közötti életkori csoport pszichés-mentális jellemzőinél az Ajánlás kifejti:

„Érzelmi labilitásuknak köszönhetően, a megértő és feldolgozó képességük még hullámzó képet mutathat. Az emocionális életükre a korábbiaknál jóval labilisabb működés, impulzivitás és ambivalencia lesz jellemző, ami többek között a hirtelen bekövetkező fizikai-fiziológiai változások és a szociális tér átalakulásának velejárója.

(...) A nemi éréshez a szülőkkel szembeni érzelmi távolságtartás, a kortárs csoport megnövekedett fontossága, a függetlenségért vívott harc és a másik nem szexualitásának felismerése társul. Tevékenységeiket áthatja a szabadságra törekvés, amelyben sokszor a konvencionalitás elleni lázadás, a veszélyérzet nélküli kockázatvállalás érvényesül. Vonzza őket minden, ami kivételes, egyedi, váratlan vagy meglepő. Az autonómia igénye a baráti kapcsolatokban is nagy szerepet játszik, fontos lesz, hogy a serdülő a kortársakkal való beszélgetéseiben fenntartsa és sikeresen megvédje az álláspontját úgy, hogy közben a pozitív érzelmi kapcsolat ne sérüljön a másikkal. A szociális kapcsolatok átalakulásán túl számos biológiai folyamat, így pl. a nemi érés folyamata, a test és ezzel párhuzamosan a testkép, énkép megváltozása is jelentősen befolyásolja a serdülők alkalmazkodását. A nemi szerepekkel kapcsolatos vélekedések és társas viselkedések nagy részét megfigyelés és gyakorlat útján sajátítják el.

Az identitásképzés a serdülőkorban válik központi jelentőségűvé, ekkor veszi kezdetét az az időszak, amikor a gyerekek vélekedéseinek, képességeinek és vágyainak összhangba kell kerülniük a felnőtt normákkal, és döntésre kell jutniuk arról, kik ők, milyen identitás megszerzésére vágnak és milyen elköteleződéseket vállalnak. Ha nem sikerül az általánosan elfogadott normáknak megfelelő identitás kialakítása, az devianciához és konfliktusokhoz vezethet. Az identitásalakulás hosszú folyamat, bizonyos tekintetben (pl. foglalkozási identitás) a fiatal felnőttkorba is hosszan belenyúlik. A serdülők egyre fokozottabban tudatába kerülnek annak, hogy mások értékelésének tárgyai, a mások általi elfogadottság (főképpen a kortársak részéről) kiemelkedően fontossá válik. A társas elfogadás nagymértékben alakítja az önértékelést, önbecsülést. Az önértékelés másik fontos forrása a fizikai vonzerő (vagyis a testtel való elégedettség). Ezzel párhuzamosan nagy szerephez jutnak a fölnagyított, istenített külső vonatkoztatási csoportok.”

A fentiek alapján a 16 éves korig bekövetkező kognitív és pszichés fejlődés nem teszi lehetővé minden egyes téma értő feldolgozását, ha azt nem a kiskorúak számára is érthető, könnyen dekódolható módon teszik közzé.

A fentiekkel szemben 16 éves kortól a szélsőséges lelkiállapotok és viselkedésmódok gyakorisága csökken, a megértési képesség is rugalmasabbá válik. Változik továbbá a családhoz való viszony, megkezdődik az attól való elszakadás.

A Médiatanács megállapította, hogy - ellenében a Médiaszolgáltató nyilatkozatával - a hirdetések képi megvalósítása (sötét szoba, monitorok) és a feldolgozásmód egyéb jellegzetességei (negatív kommentek, sztereotípiák említése és erre adott válaszok (például „Egy ilyen elfuserált családban nevelkedő gyerekek soha nem lesz egészséges családképe.”, „Az ilyen gyerekek mennyire lesz kivételezve?”, „Gondolom, folyamatosan figyelni kell rá.”, „Nem a szívérványcsalád határozza meg a gyerek viselkedését az intézményben, hanem a családi körülmények. És hogyha valaki zaklatott családi körülmények közül jön, akkor igényelni fog több figyelmet.”) is az érettebb korosztályt célozták.

A Médiatanács hangsúlyozza, hogy az identitásképzés és az első szexuális tapasztalatok megszerzésének időszakában lévő kisebb kamaszok, valamint a náluk is fiatalabb kisgyermek még nem rendelkeznek ismeretekkel az azonos nemű párok gyermeknevelésének kérdéséről, így azt nem értelmezheték kellő biztonsággal.

A Legfelsőbb Bíróság az LB.Kfv.III.37507/2001/5. számú döntésében megállapította, hogy a kiskorú különös védettségét az indokolja, hogy nem lehet kiindulni a befogadó reális értékítéletéből, abból, hogy a látottakat megfelelő módon, megfelelő értékrend alapján elemzi és értékeli, hiszen a kiemelt védettséget éppen az indokolja, hogy **a kiskorúak a végleges értékrend kialakításának folyamatában vannak.** Ez adja személyiségfejlődésük sérülékenységét, egyúttal ez indokolja fokozott védelmüket is.

Erre az életszakaszra továbbá a kísérletezgetés és az útkeresés jellemző. A szereppróbalgatás időszakában a gyermekek keresik az önazonosságot, és ennek megtalálása érdekében ellentétes szerepekben is készek kipróbálni magukat, ezért kerülendőek azok a tartalmak, amelyek a gyermekekben identitás zavart, morális bizonytalanságot kelthetnek.

Az Ajánlás is megerősíti: a médiaszolgáltatóknak különös gonddal szükséges eljárnia, hogy a III. kategóriában közzétett tartalmak témaválasztása és feldolgozásmódja a 12-16 év közötti korosztály pszichés-mentális érettségi szintjének megfelelő legyen.

A Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.250/2006/6. számú ítélete a műsorszámok korhatár-besorolásával kapcsolatban kimondta: *„A Polgári Törvénykönyvről szóló 1952. évi IV. törvény 12. §-a szerint kiskorú az, aki a 18. életévét még nem töltötte be kivéve, ha házasságot kötött. **Kiskorú néző tehát lehet óvodás, illetve iskolás gyerek is, ugyanaz a műsor más hatást vált ki egy 6 éves, és más egy 12, vagy 16 éves nézőben. Ezért kiemelten fontos, a műsorszámok megfelelő minősítése, közzététele korhatár szerint.**”*

A bíróság több esetben kifejtette (pl. Fővárosi bíróság 24.K.33229/2005/6.), hogy a kategorizálás első lépcsőjében meg kell vizsgálni a műsorszám tartalmát. Ha ennek során az derül ki, hogy a védendő korosztály szempontjából problémás témát tartalmaz, akkor **vizsgálni kell azt is, hogy a jogsértőnek ítélt tartalom milyen kontextusban jelenik meg**, mennyire fajsúlyos a műsorszámon belül, **illetve a műsorszám tartalmaz-e a kiskorúak számára elhatárolódást lehetővé tevő eszközöket**. Végül pedig összességében értékelni kell az adott korosztályt a műsorszám megtekintésekor érő lehetséges káros hatásokat.

A Médiaszolgáltatónak tehát figyelembe kellett volna vennie, illetve a hirdetéseket abból a szempontból is meg kellett volna vizsgálnia, hogy azok tartalma milyen hatással lehet a 16 év alatti gyermekkorosztályok személyiségfejlődésére.

Mind a Médiaszolgáltató, mind a Megrendelő sérelmezte, hogy az eljárás megindításáról értesítő végzés nem fejt ki bővebben a jogsértést, csupán a jogszabályhelyet és a TCR témáját jelöli meg.

Ezzel kapcsolatban a Médiatanács a Fővárosi Törvényszék 104.K.704.682/2021/11. számú és a Kúria Kf.VII.41.039/2021/5. számú ítéleteire hivatkozik.

Az előbbi kifejtette, hogy az eljárást megindító végzés indokolásában elegendő az azt megalapozó jogszabályhelyeket megjelölni; az Ákr. 91. §-a csak az ügy érdemében hozott döntés esetében alkalmazandó. Hangsúlyozta továbbá az ítélet, hogy a tisztességes eljárás elveivel is ellentétes lenne, ha a hatóság már az eljárás megindításáról szóló végzésében közölné az érdemi döntése megállapításait és azok indokait.

A Kúria ítéletének elvi tartalma pedig a következő: *„Az eljárást megindító végzés kellő részletességű, ha tájékoztatást ad az eljárás tárgyáról, megjelöli azt a tényállást, amely miatt az eljárást megindítja, valamint a jogszabályi rendelkezéseket, amely érvényesülését az eljárásban vizsgálni fogja.”*

A Kúria idézett ítélete is megerősítette tehát, hogy tartalmi magyarázatot az eljárást lezáró döntés igényel, mert ez okoz változást az ügyfél jogi helyzetében. A Médiaszolgáltató védekezéshez való joga nem sérül, ha az eljárást megindító végzés részletes elemzést és indokolást nem tartalmaz.

Fentiek alapján a Médiatanács megállapította, hogy a vizsgált társadalmi célú reklám üzenete, mondanivalója, azaz a homoszexualitás gyerekneveléssel, családdal együtt történő

tárgyalása, érzékenyen érinthette a 16 éven aluli korosztályt, körükben meg nem értést, feszültséget, bizonytalanságot okozhatott.

A hirdetés tartalmának megfelelő korhatári kategória a IV. kategória (16+), ezért azt csak 21:00 és 5:00 óra között sugározhatta volna a Médiaszolgáltató.

A fentiekre tekintettel a Médiaszolgáltató a fentebbi időpontokban (összesen 11 alkalommal) megsértette az Mttv. fentebb idézett 10. § (1) bekezdés h) pontját.

A Médiatanács a jogsértések miatti jogkövetkezmény alkalmazásának lehetőségével kapcsolatban az alábbiakat vette figyelembe:

Az Ákr. 103. § (4) bekezdése szerint:

„Ha a hatóság a hivatalbóli eljárásban az ügyintézési határidő kétszeresét túllépi, a jogsértés tényének megállapításán és a jogellenes magatartás megszüntetésére vagy a jogszerű állapot helyreállítására kötelezésen túl egyéb jogkövetkezményt nem alkalmazhat. Ez esetben ugyanazon ügyféllel szemben, ugyanazon ténybeli és jogi alapon nem indítható új eljárás.”

Az Mttv. 151. § (1) – (4) bekezdései értelmében:

„(1) A Hatóság eljárásainak ügyintézési határideje - amennyiben e törvény eltérő szabályokat nem állapít meg - hatvan nap.

(2) Ha az ügy érdemi eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelyben az eljárás más szerv hatáskörébe tartozik vagy ugyanannak a hatóságnak az adott ügygel szorosan összefüggő más hatósági döntése nélkül megalapozottan nem dönthető el, a Hatóság az eljárást felfüggeszti.

(3) Az eljárás felfüggesztésekor minden határidő megszakad, és az eljárás felfüggesztésének megszüntetésekor az ügyintézési határidő kivételével újrakezdődik. A felfüggesztés időtartama alatt megtett valamennyi eljárási cselekmény hatálytalan, kivéve azokat, amelyek a felfüggesztési ok megszüntetésére irányulnak.

(4) Az ügyintézési határidőbe nem számít be a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok, nyilatkozatok közlésére irányuló felhívástól vagy kötelezéstől az annak teljesítéséig terjedő idő.”

Az Ákr. 103. § (3) bekezdése szerint:

„A hivatalbóli eljárásokban az ügyintézési határidőbe csak az eljárás felfüggesztésének időtartama nem számít be.”

Tekintettel arra, hogy tárgyi ügyben túllépte az ügyintézési határidő (60 nap) kétszeresét, a Médiatanács a rendelkező részben foglaltak szerint megállapította a jogsértés tényét, ám az Ákr. 103. § (4) bekezdésében foglaltak szerint további jogkövetkezményt nem alkalmazott.

Az Mttv. 187. § (5) bekezdés első mondata szerint:

„Az (1)-(4) bekezdés alkalmazásában ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a végleges hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül ismételten megvalósítja, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket.”

A Médiatanács jelen határozat meghozataláig nem állapította meg az Mttv. 10. § (1) bekezdés h) pontjának megsértését a Médiaszolgáltatóval szemben, azaz a jogsértés ismételtsége nem áll fenn.

A kiskorúakat védő rendelkezések megsértését a Médiatanács az Mttv.-ből és az Alaptörvényből is levezethető módon súlyos jogsértésnek tekinti.

A Fővárosi Bíróság 3.K.33902/2005/7. számú ítélete is megerősítette, hogy **a kiskorúak egészséges erkölcsi, szellemi, pszichikai fejlődése olyan alkotmányos érték**, amellyel szemben minden más alkotmányos szabadságjognak engednie kell. A véleménynyilvánítási, műsorszerkesztési, műsorszolgáltatási szabadság csak ezen értékek maximális védelmét figyelembe véve valósulhat meg. Kétség esetén kizárólag a túlzott védelem lehet az elfogadható mérce.

Az eljárás során az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésén, a közigazgatási per indításának lehetősége az Ákr. 114. § (1) bekezdésén alapul. A közigazgatási per vonatkozásában az Mttv. 163. § (1) bekezdése, a (2) bekezdés c) pontja, a (3) és (6) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**), a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban **Pp.**) és az E-ügyintézési tv. rendelkezései irányadóak.

A keresetlevél benyújtásának szabályait a Kp. 12. § (1) bekezdése, a 13. § (3) bekezdésének aa) pontja, a 28. §-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. §-a, a 48. § (1) bekezdésének I) pontja, a Pp. 605. § (1) és 608. § (1) bekezdései és az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése, az azonnali jogvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a Kp. 50. §-a, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a Kp. 77. § (2) bekezdése tartalmazzák.

Budapest, 2022. február 1.

A Médiatanács nevében:

Dr. Koltay András
elnök

Kapják:

1. M-RTL Zrt. (1222 Budapest, Nagytétényi út 29.)
2. dr. Muhi Erika ügyvéd (2030 Érd, Kárpitos u. 11.) útján a Háttér Társaság (székhely: 1136 Budapest, Balzac u. 8-10.)
3. Irattár